

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2CoCsp/82/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7518200989
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Miková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7518200989.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Mikovej a sudkýň JUDr. Anny Slovinskej a JUDr. Zuzany Matyiovej v spore žalobcu J. A., nar. X.X.XXXX, bytom X. XX, XXX XX X., zastúpený advokátom JUDr. Michal Michalovčík, so sídlom Pri Jazdiarni 1, 040 01 Košice, proti žalovanému POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO : 35 807 598, v konaní o určenie neprijateľných zmluvných podmienok a vydanie bezdôvodného obohatenia 730 € s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Košice-okolie zo dňa 17.2.2020, č.k. 17Csp/34/2018-114

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobcovi priznáva náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice-okolie („súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom uvedeným v záhlaví určil za neprijateľnú zmluvnú podmienku upravenú v bode 2. zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 905500014 zo dňa 17.9.2015 v znení „odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov je vo výške 280 € (ďalej len „odplata“), čo predstavuje ročnú percentuálnu mieru nákladov (RPMN) vo výške 28 %, ktorá sa vypočítala v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch podľa vzorca vo všeobecných obchodných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru, a ktorú spotrebiteľ berie na vedomie“ (I.), žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 730 € s úrokom z omeškania 5 % z dlžnej sumy ročne od 17.5.2018 až do zaplatenia (II.) a žalobcovi a štátu priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% (III.).

2. Súd prvej inštancie v celom rozsahu vyhovel žalobe vychádzajúc zo skutkových tvrdení žalobcu, že zmluva č. 905500014 uzavretá sporovými stranami dňa 17.9.2015, na základe ktorej mu bol poskytnutý úver vo výške 1.000 € za odplatu a úrok v úhrnej výške 730 € pri úrokovej sadzbe 45 % ročne, RPMN 28% a priemernej RPMN 24,67 % je zmluvou bez úrokov a bez poplatkov pre absenciu náležitostí vyžadovaných zákonom č. 129/2010 Z.z. spotrebiteľských úveroch, iných úveroch a pôžičkách (zákon č.129/2010 Z.z.). Tvrdil, že v zmluve je nesprávna hodnota RPMN, ktorá pri dohodnutej úrokovej sadzbe a požadovanej odplate mala predstavovať v skutočnosti až 267,15 %, a taká RPMN presahuje dvojnásobok ročnej percentuálnej miery nákladov uvedenej v zmluve vo výške 24,67%, čo je v rozpore s ustanoveniami zákona 53 ods. 6 OZ v spojení s nariadením vlády č. 87/95 Z.z., súčasne poukazoval na neprimeranosť dohodnutej úrokovej sadzby 45%, keď priemerné úrokové miery z úverov činili v rozhodnom čase 7,6% ročne. Zmluvné ustanovenia, v ktorých si žalovaný ako veriteľ vymienil nárok na odplatu vo výške 280 €, označil za neprijateľnú zmluvnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu vo vzájomných právach a povinnostiach zmluvných strán, keďže ide o neurčité zmluvné dojednanie, z ktorého nie je zrejmý účel platby, pričom za poskytnuté finančné prostriedky od veriteľa nedostal žiadnu

protihodnotu. Žalobca žiadal o vyslovenie neprijateľnosti označenej zmluvnej podmienky a vzhľadom na to, že úver podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. pre vady zmluvy považoval za úver bez úrokov a bez poplatkov, uplatňoval nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 730 €, zodpovedajúci sume finančných prostriedkov vrátených žalovanému nad rámec poskytnutej istiny 1.000 €.

3. Súd prvej inštancie zmluvu posudzoval podľa § 52, § 53, § 53a Občianskeho zákonníka (OZ) ako zmluvu spotrebiteľskú, na ktorú súčasne aplikoval ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z., skúmajúc obsahové náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ako vyplývali z ustanovenia § 9 zákona č. 129/2010 Z.z. Prioritne sa vysporiadal s obranou žalovaného o procesnej neprípustnosti žaloby, keď tento uvádzal, že v zmysle § 137 Civilného sporového poriadku (CSP) žaloba na plnenie s konečnou platnosťou vyrieši sporné práva a povinnosti žalobcu a žalovaného, nie je preto prípustná určovací žaloba o neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Súd prvej inštancie vychádzajúc z § 137 CSP, § 298 ods. CSP a § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. CSP uzavrel, že právna úprava výslovne oprávňuje spotrebiteľa domáhať sa žalobou určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru, ako aj právo súdu i bez návrhu rozhodnúť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve je neprijateľná, čo odráža zásady ochrany spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami ako vyplýva z § 53a OZ. S poukazom na uvedené konštatoval, že žalobca uplatnil ochranu svojich práv procesne prípustným a zákonom predvídaným spôsobom. S prihliadnutím na text zmluvy a znenie bodu 2. posudzovanej zmluvy o úvere konštatoval, že nie je žiadnym spôsobom definované, čomu zodpovedá odplata 280 €, na ktorú sa viaže aj hodnota RPMN 28%, nemožno zistiť, či má povahu poplatku za poskytnutie peňažných prostriedkov, alebo povahu odplaty za inú formu služieb, pritom uvedené zmluvné ustanovenie nemal žalobca ako spotrebiteľ možnosť žiadnym spôsobom ovplyvniť a zo zmluvy nebolo možné vyvodiť, či a aké formy benefitov sú za úhradu tejto sumy žalobcovi ako spotrebiteľovi poskytované. Vzal do úvahy, že odplata za poskytnutie finančných prostriedkov požadovaných bankami dosahuje maximálne 5% z výšky poskytnutého úveru, a ak podľa textu zmluvnej podmienky mala suma 280 € zodpovedať takej odplate, považoval ju za dohodu vytvárajúcu zjavnú nerovnováhu vo vzájomných právach a povinnostiach sporových strán, z ktorých dôvodov vyslovil jej neprijateľnosť. Pokiaľ sa žalovaný bránil tvrdením, že úrok nie je odplatou pri poskytnutí finančných prostriedkov, ale odplatou, ktorá sa platí v súvislosti s vrátením peňažných prostriedkov a ich užívaním, preto nespadá pod pojem odplaty v ustanovení § 1 a § 1a nariadenia vlády č. 87/95 Z.z. a súčasne, že zmluva obsahuje riadne uvedenú hodnotu RPMN i vzorec jej výpočtu, súd poukázal na znenie zákonných ustanovení § 1 ods. 1, § 1a ods. 1 a ods. 4 nar.vl. SR č.87/95 Z.z.. Z uvedených ustanovení mu vyplynulo, že odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov, či vyžadované pri ich poskytnutí, čo nepochybne znamená, že úroky predstavujú odplatu súvisiacu s poskytnutým úverom. Pri hodnotení odplaty za poskytnutie úveru súd konštatoval, že podľa § 1a nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. je rozhodujúca priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov, keď odplata dohodnutá v zmluve nesmie prevýšiť dvojnásobok takejto priemernej RPMN. Ďalej zdôraznil, že aj v zmysle § 2 písm. i/ zákona č. 129/2010 Z.z. je RPMN kategóriou, ktorá odráža náklady vzniknuté spotrebiteľovi v súvislosti s poskytnutím úveru, ktoré zahŕňajú aj zmluvný úrok, reprezentujúci výšku odplaty za poskytované finančné prostriedky, čo znamená, že údaj o RPMN nemôže byť nižší ako zmluvný úrok, ktorý predstavuje formu odplaty za poskytnutie úveru. Konštatoval, že v danom prípade je v zmluve RPMN uvedená v hodnote 28% a úroková sadzba vo výške 45%, teda RPMN je zjavne nesprávna, pretože je vylúčené, aby RPMN, odrážajúca aj hodnotu úrokovej sadzby bola nižšia, ako samotná úroková sadzba. Súd vzal na zreteľ, že súčasťou zmluvy bola aj dohoda o plnení dlhu v splátkach, podľa obsahu ktorej sa žalovaný zaviazal uhradiť celkovú čiastku 1.730 € v 10-tich mesačných splátkach vo výške 173 €, splatných do 19. dňa každého mesiaca, počnúc 19.10.2015 pričom v tejto dohode o plnení dlhu v splátkach bola RPMN v hodnote 267,15 %. Poukázal na tento zjavný nesúlad o hodnote RPMN v základných ustanoveniach zmluvy, keď je vylúčené, aby pri úrokovej sadzbe 45% ročne RPMN zodpovedala hodnote 28%. Mal tak za nepochybne preukázané, že RPMN je v zmluve uvedená nesprávne a v neprospech spotrebiteľa, čo má za následok, že úver poskytnutý žalobcovi je podľa § 11 ods. 1 písm. d/ zákona č. 129/2010 Z.z. bez úrokov a bez poplatkov. Vychádzajúc z uvedeného konštatoval dôvodnosť nároku žalobu na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 451 OZ, ktorý rozsah nároku zodpovedal rozdielu medzi sumou žalobcovi poskytnutou a vrátenou žalovanému. V konaní mal zistené, že žalovaný plnil žalobcovi 1.000 €, a žalobca na úver uhradil 1.903 €, z ktorej sumy mu žalovaný vrátil 173 €. V zostávajúcom rozsahu 730 € záväzok žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia ostal nesplnený, preto mu túto povinnosť uložil rozsudkom. Žalobcovi priznal

tiež právo na úroky z omeškania odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby žalovanému v hodnote 5% z dlžnej sumy ročne v súlade s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/95 Z.z.. Povinnosť žalovaného na náhradu trov odôvodnil ustanovením § 255 CSP, zohľadňujúc plnú procesnú úspešnosť žalobcu v konaní.

4. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalovaný z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP navrhujúc, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Odvolateľ polemizoval s procesnou prípustnosťou žaloby citujúc § 137 CSP k čomu uviedol, že žalobca podal žalobu na plnenie a nedôvodne súčasne uplatnil aj určujúci nárok, čo sa javí ako účelové konanie s cieľom navýšovania trov. Odkazujúc na obsah zmluvy uzatvorenej so žalobcom, podľa ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 1.000 € a dlžník sa zaviazal vrátiť uvedenú sumu zvýšenú o poplatok 730 € s termínom splatnosti 17.9.2016 uviedol, že v zmluve sú uvedené výška, počet a termíny splátok istiny a úrokov, z ktorých dôvodov nemožno túto zmluvu považovať za zmluvu bez úrokov a bez poplatkov. V ďalšom citoval z § 53 ods. 6 OZ, § 1a, § 1 ods. 1 až 4 nariadenia vlády SR č. 87/95 Z.z. a zopakoval svoje stanovisko, že úrok nie je odplatom pri poskytnutí peňažných prostriedkov, ale odplatom, ktorá sa platí pri užívaní a v súvislosti s vrátením peňažných prostriedkov, ide o plnenie, ktoré je dohodnuté pri podpise zmluvy, ale nie je s poskytnutím peňažných prostriedkov spojené. Odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov je vo výške 280 €, čo predstavuje pri sume úveru 1.000 € hodnotu RPMN 28%, ktorá neprekračuje dvojnásobok hodnoty priemernej RPMN 24,67%. Argumentoval, že žalobca nevyužil právo na odstúpenie od zmluvy, ak nesúhlasil s dohodnutou odplatom a nijakým spôsobom ju nespochybňoval. Vyjadril názor, že nenastala žiadna z foriem bezdôvodného obohatenia predpokladaná zákonom v § 451 OZ, pretože žalobca plnil na základe platne uzavretej zmluvy, právny dôvod plnenia nikdy neodpadol a majetkový prospech získal žalovaný z poctivých zdrojov.

6. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu sa stotožnil s názorom súdu, že právna úprava priznáva žalobcovi právo domáhať sa určenia neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve, preto je takáto žaloba dôvodná a procesne prípustná. Prezentoval stanovisko, že obsah zmluvy ako aj vyjadrenia žalovaného v konaní sú neurčité, nejasné a netransparentné, a jeho konanie v súvislosti s uzatváraním zmluvy je nutné považovať za klamlivú obchodnú praktiku. Za prejav zámerného konania žalovaného označil, že aj keď zmluva obsahovala dojednanie o jednorazovom splatení úveru vo výške 1.730 €, súčasne bola uzavretá aj dohoda o splátkach, podľa ktorej svoj záväzok mal žalobca ako spotrebiteľ uhradiť v 10-tich mesačných splátkach a samotná zmluva obsahuje odlišné údaje o odplate, keďže ide jednak o úrok 45%, čo malo zodpovedať sume 450 €, no v zmluve je uvedená aj ďalšia odplata vo výške 280 €. Rozhodnutie súdu prvej inštancie navrhoval ako vecne správne potvrdiť.

7. Žalovaný v odvolacej replike odkázal na svoje doterajšie podania a predošlé vyjadrenia.

8. Iné podania sporové strany nedoručili.

9. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas a oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods.1 CSP a contrario, v rozsahu danom § 379, § 380 ods. 1, 2 CSP z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je nedôvodné.

10. Rozsudok je v napadnutých výrokoch vecne správny, z ktorých dôvodov ho odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

11. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 09.09.2021 v pojednávacej miestnosti č. dv. 202 II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Košiciach v súlade § 219 ods. 3 CSP.

12. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke, a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán nevyplývali,

ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo.

13. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP spočívajúci v nesprávnom právnom posúdení veci je naplnený vtedy, ak pri aplikácii právnej normy na zistený skutkový stav sa súd dopustil omylu a použil iný právny predpis, než ktorý mal byť v danom prípade použitý, či síce použil správny právny predpis, no nesprávne ho v danom prípade interpretoval.

14. Žiaden z odvolacích dôvodov tvrdených žalovaným nebol naplnený. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonanie ďalších dôkazov nebolo potrebné, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa § 191 a § 192 CSP, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver a nebolo zistené žiadne porušenie procesných práv ani iná vada konania, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

15. Správne a zákonu zodpovedajúce sú dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP). Obrana žalovaného uplatňovaná v odvolacom konaní, bola už predmetom rozhodovacej činnosti súdu prvej inštancie, s ktorou sa tento riadne vysporiadal, a pri rozhodovaní vo veci ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo žiadne ďalšie skutočnosti, ktoré by mali vplyv na správnosť napadnutého rozsudku. Právny záver súdu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľskej zmluvy uzavretej stranami sporu ako aj výrok rozhodnutia o neprijateľnosti zmluvnej podmienky vychádza zo skutkového stavu vyplývajúceho z posudzovanej zmluvy, je dostačujúcim a zrozumiteľným spôsobom vysvetlený a správne právne odôvodnený. Procesnému postupu súdu prvej inštancie a jeho rozhodnutiu nemožno vytknúť žiadne pochybenia, či nesprávnosť.

16. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a k odvolacím námietkam žalovaného odvolací súd dopĺňa:

17. Podľa § 137 písm. c) CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

18. Podľa § 137 písm. d) CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

19. Podľa § 298 ods. 1 CSP, súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

20. Podľa § 298 ods. 2 CSP Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

21. V konaní je nesporné, že nárok uplatnený žalobcom vyplýva zo spotrebiteľskej zmluvy vyhotovenej v podobe štandardizovaného vopred pripraveného formulára. Na spotrebiteľské zmluvy a zmluvné podmienky v nich upravované sa vzťahuje ex offio súdna kontrola ich prijateľnosti v súlade so zásadami práva Európskej únie (napr. Rozsudok Súdného dvora Európskej únie C-168/05 Mostaza Claro) i práva vnútroštátneho (§ 53 OZ). Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo prípady, ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné podmienky sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť

sa oboznámiť už pred podpisom zmluvy, avšak nemohol ovplyvniť ich obsah. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Predpokladom rozhodnutia súdu o neprijateľnosti zmluvnej podmienky nie je podanie žaloby o určení práva alebo skutočnosti podľa § 137 písm. c/, d/ CSP, ale podľa § 298 CSP postačuje, ak súd sám zistí existenciu neprijateľnej zmluvnej podmienky, čo následne aj bez návrhu uvedie vo výroku svojho rozhodnutia. Pokiaľ zákon predpokladá v konaniach s ochranou slabšej strany rozhodnutie súdu o neprijateľnosti zmluvnej podmienky aj bez návrhu, ako výsledok ex offio súdnej kontroly prijateľnosti zmluvných podmienok, výkladom a maiori ad minus možno dospieť k záveru, že o to viac je opodstatnený taký postup súdu v prípadoch, ak sám spotrebiteľ podá návrh na vyslovenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Neprijateľná podmienka sa považuje za neplatnú, a domáhať sa neplatnosti zmluvy (či už ako celku alebo jej jednotlivých ustanovení), môže spotrebiteľ aj podľa § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. aj bez preukázania naliehavého právneho záujmu, keďže mu také právo priznáva priamo zákon. Žalobcovi preto svedčilo právo na podanie žaloby o vyslovenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, u ktorej procesná úprava nepredpokladá skúmanie naliehavého právneho záujmu (§137 písm. c/, d/ CSP).

22. Absurdne tiež vyznievajú námietky žalovaného, že úroky zo spotrebiteľského úveru nemajú povahu odplaty. Veriteľom sledovaný hospodársky účel zmluvy o spotrebiteľskom úvere, založenej na zmluve o pôžičke (§ 657 OZ) alebo zmluve o úvere (§ 497 Obch. zák.) je získanie odplaty od spotrebiteľa ako protihodnotu za poskytnutie finančných prostriedkov. Vzhľadom na obsah záväzkového vzťahu (poskytovanie peňazí) sú obvyklou odplatom úroky vypočítavané zo sumy peňažných prostriedkov získaných spotrebiteľom za dohodnuté obdobie, a v prípade spotrebiteľskej zmluvy založenej na zmluve o úvere (§497 Obch.zák.), čomu zodpovedá aj posudzovaný vzťah strán, je úhrada úrokov dlžníkom obligatórnou náležitosťou zmluvy. Ak má dlžník povinnosť vrátiť poskytnuté finančné prostriedky spoločne s úrokmi, tieto sú v zmysle zákonných ustanovení, tak zmluvy o pôžičke, ako aj zmluvy o úvere považované za odplatu a ako odplata sú vymedzené aj v ďalších zákonných ustanoveniach, na ktoré poukázal aj súd prvej inštancie (§1, § 1a nariadenia vlády SR č. 87/95 Z.z.). Argumentácia žalovaného potvrdzuje iba jeho zámer vyhnúť sa posudzovaniu prijateľnosti zmluvných ustanovení, týkajúcich sa dohody o odplate za poskytnuté finančné prostriedky. Niet pochýb, že podľa obsahu zmluvy, veriteľ žiada ako odplatu nielen úroky v hodnote 45%, ale aj sumu 280 €, ktorej dôvod a účel nie je zo zmluvy zisťiteľný, za požadované finančné prostriedky nezískava dlžník žiadne protiplnenie, a v konečnom dôsledku znamená len znásobovanie celkovej odplaty veriteľa zo zmluvy za netransparentných podmienok. Samotná argumentácia žalovaného, ktorý sa snažil skresliť údaje o skutočných nákladoch spojených s úverom potvrdzuje, že táto dohoda vyplývala z nekalého, nepoctivého konania zo strany veriteľa, snahu o obchádzanie súdnej kontroly prijateľnosti zmluvných podmienok, ktorá úprava zmluvných vzťahov predstavuje výraznú nerovnováhu medzi právami spotrebiteľa a dodávateľa, a zakladá dôvody pre vyslovenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Niet tiež najmenších pochybností, že RPMN zmluvy je nesprávna uvedená v neprospech spotrebiteľa, a jej skutočná hodnota (267,15%) prevyšuje dvojnásobok priemernej hodnoty RPMN.

23. V zmysle § 2 písm. i/ zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, ročná percentuálna miera nákladov vyjadrovala celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19. Celkové náklady spotrebiteľa boli podľa § 2 písm. g/ citovaného zákona definované ako všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

24. Zohľadňujúc vyššie uvedené, niet pochýb, že RPMN, ktorá má zohľadňovať všetky náklady spotrebiteľa vrátane úrokov, nemôže byť nižšej hodnoty ako v zmluve dojednané úroky. Pri dohodnutej úrokovej sadzbe 45%, ďalšej odplate 280 €, je v zmluve uvedená RPMN 28% zjavne nesprávna a v neprospech spotrebiteľa, z ktorého dôvodu sa úver poskytnutý žalobcovi považuje podľa § 11 ods. 1 písm. d/ zákona č. 129/2010 Z.z. za úver bez úrokov a bez poplatkov.

25. Pretože úver je bez úrokov a bez poplatkov, tomu zodpovedajúce plnenie získal žalovaný od žalobcu bez právneho dôvodu a v časti neprijateľnej zmluvnej podmienky z neplatného právneho úkonu podľa § 451 ods. 1, 2 OZ, ktoré bezdôvodné obohatenie je žalovaný povinný vydať. Nad rámec poskytnutej

istiny teda žalovaný nemal nárok na vrátenie finančných prostriedkov. Predmetom sporu nebola suma poskytnutých finančných prostriedkov (1000 €+173 €), ani rozsah ich vrátenia (1903 €), a povinnosť žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia zodpovedá sume 730 €. Vzhľadom na to, že žalovaný dobrovoľne svoj záväzok na vydanie bezdôvodného obohatenia nesplnil, je povinný tiež zaplatiť úroky z omeškania z peňažného dlhu v súlade s § 517 ods. 1 OZ, ktoré súd prvej inštancie správne priznal v súlade s § 3 nar. vl. SR č. 87/95 Z.z. v hodnote dvojnásobku úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, čo v danom prípade predstavuje 5% z dlžnej sumy ročne. Správne je tiež rozhodnutie súdu prvej inštancie o povinnosti žalovaného na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100% podľa § 255 ods. 1 CSP, zohľadňujúc jeho plnú neúspešnosť v spore.

26. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté v súlade s § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný nemal v odvolacom konaní úspech, nepatrí mu právo na náhradu trov konania a je povinný trovy odvolacieho konania nahradiť procesne úspešnému žalobcovi v plnom rozsahu.

27. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).